

www.ariaye.com

what ariaye site is about

NEWS

REVIEWS

EVENTS

FEATURES

داکتر یارمحمد

مشکلات محیط زیست جهانی

مشکلات محیط زیست جهانی تقریباً تأثیر آن به تمام زمین و به انسانها، حیوانات و گیاهان که اینجا زندگی دارند. این روشها اغلب شامل مواد موجود در هوا یا در آب که می تواند گسترش در بیشتر زیاد مناطق کند. نمونه هایی از محیط زیست جهانی مشکل انتشار گازهای گلخانه ای است، مواد اسیدی دی اکسید گوگرد، مواد مغذی که می تواند به اتر و فیکاسیون منجر شود، همچنان به انواع مختلف آلوده گی ها. هنگامی که چیزی شما در هوای آزاد یا در آب آن متوقف می شود، نه در یک مکان اما آن را می توان نزدیک تر یا مسافت های طولانی تردید. بنابراین، تولید گازهای گلخانه ای که ساخته شده در سویدن، تأثیر آن بر محیط زیست استرالیا که آسسترلیا قرار دارد در سمت دیگر جهان.

یکی از نمون گلخانه شیشه ای سویدن

خشکسالی استراليا

خشکیدن دریاچه ارال که کارشناسان محیط زیست ازدو اشتباه دولت شوروی سابق می دانند اول از آثار آن که در محل باقی مانده است از دریاچه ارال برای آزمایشهای نظامی و پروژه های صنعتی استفاده شده و نمک آن بسیار بلا شده و تغیر آب هوای را نیز در منطقه ایجاد کرد است. دوم تاثر خشکیدن آن انحراف آب آمودریا به کانال گلی قره قوم برای شتشیوی زمین های نمکی ترکمنستان به منظور کشت غلات ، برنج ، پنبه 20 تا 60 کیلو متر مکعب آب دریا آمو به سوی بیابان ها تغیر مسیر داده اند. بخار و تفند نمک آلو شتشیوی سالانه زمین های آبیاری ترکمنستان و ازبکستان به منابع اصلی دریای آمو که یخچلهای طبیعی هندوکش و رشته کوبابا اثر کذ اشته که مشا هدات سال 1974 ارقام آن 77 عشاریه چهار کیلومتر مکعب آب دریای آمو انعکاس یافته است و مشاهدات سال 2000 ارقام آن 62 عشاریه پنج کیلومتر آب نشان داده است.

خشکیدن ارال

محل ارال

این امروز کشور ازبکستان و ترکمنستان در منطقه صادر کننده عمده پنبه تبدیل شده اند و همسایه غربی ما از استفاد بی رویه از آب تلاب های هامو هلمند کشور صادرکننده عصاره بادنجان رومی ولی این عمل شان یک ضرر کلان به محیط زیست منطقه رسانیده است که شهود آن دریاچه ارال و هامون هلمند در استانه خشکیدن قرار دارد. همین اکنون تنها ده الی 15 در صد از حجم اولیه آب خود را داراستند. دلیل خشکیدن دریاچه ارال و هامون هلمند غفلت در حفظ یخچالهای منابع اصلی این دو شگفت انگیزترین معجزه طبیعت از طرف کارشناسان زیست محیطی منطقه است که نتوانسته اند مانع تداوم خشکی رود خانه آمو و رودخانه هلمند شوند. شتشیوی و بهسازی زمین های نمکی از بکسان و ترکمنستان بخارتفند آن در منطقه باعث سریع آب شوی یخچالهای سلسله کوه های هندوکش

شمالی و شمال غربی و یخچال رشته کوهها بابا شده است که در نتیجه سبب طغیان آب در یای آمو و هلمند در فصل گرمای سال در یک مدت موقت شده است.

یخچال طبیعی کوه بابا

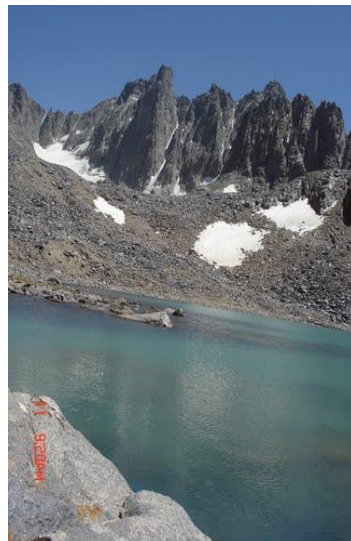

یخچال طبیعی هندوکش

طبق اطلاعات رسمی در ظرف 40 سال اخیر حدود 70 درصد میدان یخچالهای طبیعی رشته کوه بابا و هندوکش مرکزی کاهش یافته است. همچنان ما شاهد کم شدن دریای هلمند و خشک شدن تالاب های هامون صابر و هامون بوزک در نتیجه هستیم. دریای هلمند که بعد از آمو دریا دومین و بزرگترین دریای افغانستان است که سرچشمه رود هلمند از یخچالها غربی رشته کوه بابا و هم سرچشمه یک بخش از آمودریا نیز از یخچال شمالی رشته کوه بابا می باشد، مانند دریای بامیان، سیغان، دریای سرخاب و با آمدن دریای خنجان و دریای اندراب که سرانجام سومین دریای پرآب افغانستان را بنام دریای بغلان تشکیل داده و به آمو دریا می ریزد. تالاب های هامون هلمند و دریاچه ارال سرشت مشترک دارند و رفتار زیست محیط آنها در حفظ و ماندگاری یخچالهای هندوکش و یخچالها رشته کوبابا رول مهم دارد.

تالاب هامون هلمند

یخچال کوبابا

دریاچه ارال

نظربه اهمیت هیدرولوژیکی یخچال های طبیعی کوه سلسله کوه هندوکش شمال غربی ورشته کوه بابا پر فیض در تنظیم جریان پایه رودخانه های قندوز (بامیان، سرخاب، اندراب)، پنج، کوچه، قندز، بلخاب، قیصار، مرغاب، هریرود، هلمند، کابل نقش حیاتی دارد. افغانستان به عنوان بام منطقه نقش بسیار مهمی در تامین آب کشورهای همسایه دارد و بعضی کشور های همسایه حیات مردم شان به شدت وابسته به آب دریا های افغانستان است و همین کشور های همسایه هستند که بیشتر سود را از دریا های افغانستان می برند. اما دولت های که بیشتر سود را از آب دریای افغانستان می برند. هیچ گاه ادارات حفاظت محیط زیست شان در جهت حفظ یخچالهای طبیعی افغانستان همکاری نکرده اند.